

A teal-colored map of the province of East Flanders, filled with a fine grid pattern. The map is centered on the page and serves as a background for the main title.

BESTU URSAK KООRD

2 0 2 5 - 2 0 3 0

Colofon

uitgegeven door de deputatie van de Provincie Oost-Vlaanderen

beleidsverantwoordelijke: gedeputeerde Kurt Moens

samenstelling & redactie: gedeputeerden Provincie Oost-Vlaanderen Kurt Moens, Joke Schauvliege, Dagmar Beernaert en David Coppens

vormgeving: deputatie Provincie Oost-Vlaanderen

druk: huisdrukkerij Provincie Oost-Vlaanderen

oplage: 100 exemplaren

depotnummer: D/2025/5139/1

datum uitgave: maart 2025

gedrukt op gerecycleerd papier

Inhoud

	Inleiding	4
1	Verantwoordelijke financiële keuzes	6
2	Volop inzetten op veiligheid met PAULO.....	9
	2.1 Brandweeropleiding.....	10
	2.2 Politieopleiding.....	10
	2.3 Dringende Geneeskundige Hulpverlening.....	10
3	POLIS: ten dienste van de lokale besturen.....	11
4	Partner voor een duurzame en innovatieve economie	12
	4.1 Innovatie en ondersteuning.....	12
	4.2 Efficiëntie.....	12
	4.3 Ruimte om te ondernemen.....	13
	4.4 Lokale meerwaarde.....	13
	4.5 Relancebeleid.....	14
5	Europees en internationaal beleid en mondiale solidariteit.....	15
	5.1 Europese en internationale samenwerking.....	15
	5.2 Grensoverschrijdende samenwerking	15
	5.3 Mondiale solidariteit.....	16

6	Een toekomst voor de Oost-Vlaamse landbouw en het platteland	17
	6.1 Ruimte voor landbouw	17
	6.2 Strategische sector die voor voedsel zorgt.....	18
	6.3 Sierteelt	18
	6.4 Klaar voor de toekomst.....	19
	6.5 Gebiedsgericht plattelandsbeleid	19
	6.6 Dierenwelzijn	20
	6.7 RATO.....	20
7	Kwaliteitsvol provinciaal onderwijs.....	21
	7.1 Onderwijsinstellingen	21
	7.1.1 Leerplichtonderwijs	21
	7.1.2 Volwassenenonderwijs	23
	7.2 Arbeidsmarkteducatie	24
8	Betaalbare en toegankelijke recreatiedomeinen	27
	8.1 Onze recreatiedomeinen, een sterk Oost-Vlaams merk.....	27
	8.2 Een betaalbare, drempelvrije en veilige dag vakantie dichtbij.....	28
	8.3 Unieke verblijfsmogelijkheden mogelijk maken.....	29
	8.4 Een voortrekkersrol voor zwemmen in open water.....	29
	8.5 Natuur, erfgoed, toerisme en recreatie hand in hand.....	30
9	We spelen onze toeristische troeven uit.....	31
	9.1 Een gezicht geven aan onze toeristische regio's.....	31
	9.2 Betaalbaar, toegankelijk en duurzaam toerisme.....	32

10	Erfgoed vertelt ons verhaal.....	34
10.1	Verbreiding van het publieke draagvlak voor het ‘oude’ door omarming van het ‘nieuwe’.....	34
10.2	Erfgoedsites als onthaalpoorten voor kennis en omgeving.....	35
10.3	Provincie Oost-Vlaanderen: topexperten in erfgoedzorg.....	36
11	Omgaan met een veranderend klimaat. Werken aan duurzame energie.....	37
12	Zorg voor milieu en natuur.....	39
13	Omgaan met water.....	43
14	Een nieuw kompas voor ruimte in Oost-Vlaanderen.....	45
15	Robuuste vergunningen.....	49
16	Oost-Vlaanderen in beweging door betere mobiliteit.....	51
17	Erediensten en vrijzinnigen.....	53
18	Uitleendienst.....	54
19	Een strakke en efficiënte interne organisatie.....	55
19.1	Personeel.....	55
19.2	Welzijn op het werk.....	56
19.3	Juridische aangelegenheden en bestuurszaken.....	57
19.4	Strategie en organisatiebeheersing.....	57
19.5	Communicatie en marketing.....	58
19.6	Patrimonium.....	59
19.7	ICT.....	60

het is goed om in Oost-Vlaanderen te leven

Onze provincie staat immers aan de top qua werkzaamheidsgraad en qua aantal startende ondernemingen. We tellen maar liefst twee belangrijke wereldhavens op ons grondgebied. Oost-Vlaanderen kent onder meer een bloeiende sector in biotech en is top in innovatieve gezondheidszorg. Dit alles geschraagd door uitstekende kennisinstellingen.

We zijn een bijzonder diverse provincie met een plejade aan historische steden en een veelheid van landschappen: van de vlakke polders in het noorden tot de kuitenbijters van de Vlaamse Ardennen in het zuiden. Met een veelzijdig platteland – waar onze landbouwers nog steeds hun plek verdienen – in een ruimte dooraderd met rivieren.

Wij zijn een provincie van kansen.

We leven echter ook in een uitdagende tijd. Stond de barometer in onze contreien lange tijd op ‘standvastig’, dan keert de wijzer inmiddels naar ‘bewolkt’ met heel wat economische en maatschappelijke zorgen. Men kan de uitdagingen die dat met zich meebrengt niet zomaar onder de mat schuiven. Maar hoe we ermee omgaan, dat maakt een groot verschil.

Daarom spreken wij als provinciebestuur onze ambitie uit. Ambitie om te investeren en het beste in Oost-Vlaanderen naar boven te halen. Om die Oost-Vlaamse kansen ook effectief om te zetten in successen.

We investeren echter niet blind. We doen dat geground. Op basis van heldere en onderbouwde keuzes, binnen de grenzen van onze bevoegdheden. Afgelijnd grondgebonden dus.

Onze investeringen richten we zo, dat ze maximale impact hebben en maximaal voelbaar zijn door de Oost-Vlamingen. Om de publieke middelen het best te laten renderen, moeten we daarom minder bezig zijn met onszelf als bestuur, maar méér met onze klanten: de burgers en de lokale besturen. Dat betekent: minder plannen, meer doen.

We schuiven daarbij vier absolute prioriteiten naar voor: waterbeleid, mobiliteit, veiligheidsopleidingen en onze recreatiedomeinen.

We hebben ambitie voor de Oost-Vlaming, voor élke Oost-Vlaming. We zijn ervan overtuigd dat iedereen zijn of haar bijdrage te leveren heeft aan onze samenleving. Daarom laten we niemand achter.

Oost-Vlamingen zijn zelden tafelspringers. We zijn ons bewust van onze bescheiden rol op het grotere toneel. Maar we zijn ook niet louter figuranten. Met een gedreven deputatie, een mondige provincieraad, onze sterke administratie en de jarenlang opgebouwde expertise, kunnen we op veel vlakken wel degelijk een verschil maken. En kunnen we vast en zeker meeschrijven aan nieuwe kansen voor onze provincie.

Laten we dat samen doen. Met gegronde ambitie voor elke Oost-Vlaming.

1^e gedeputeerde
Kurt Moens

2^e gedeputeerde
Joke Schauvliege

3^e gedeputeerde
Dagmar Beernaert

4^e gedeputeerde
David Coppens

1 Verantwoordelijke financiële keuzes

Een verantwoordelijke overheid springt als een goede huisvader om met de publieke middelen. De Provincie Oost-Vlaanderen heeft ondertussen een traditie in het voeren van een gezond financieel beleid: de vorige bestuursperiode werden de belastingen verlaagd en de schulden afgebouwd. Ook de komende bestuursperiode gaan we op datzelfde elan door.

We verlagen het minimumtarief van de Algemene Provinciebelasting (APB) voor gezinnen met 10% en de Algemene Provinciebelasting (APB) voor bedrijven eveneens met 10%. De startende ondernemingen worden net zoals in de vorige legislatuur vrijgesteld van het betalen van belastingen gedurende een jaar.

Dankzij de door dit bestuur geplande budgettaire inspanningen en een gefocust beleid creëren we echter ook de ruimte om te blijven investeren in projecten ten dienste van elke Oost-Vlaming.

We lenen enkel voor grote investeringen en betalen deze schulden op korte termijn terug. We creëren deze budgettaire ruimte onder andere door het beperken van het aantal subsidies en strikt te focussen op onze kerntaken. We verlenen enkel nog subsidies op basis van een subsidiereglement of een samenwerkingsovereenkomst.

Dit betekent ook dat we kritisch zijn voor onszelf. De provinciale partijfinanciering wordt trapsgewijs afgebouwd tegen het eind van het meerjarenplan en de fractiemiddelen worden gehalveerd vanaf 2026.

We creëren eveneens budgettaire ruimte door het afbouwen van bevoegdheden met een persoonsgebonden karakter zoals het woonbeleid, arbeidsmarktbeleid en flankerend onderwijsbeleid. Ook bij de grondgebonden bevoegdheden voeren we een doorgedreven evaluatie door van alle uitgaven en stoten we projecten af die onvoldoende impact realiseren. De vrijgekomen middelen worden gebruikt om de geplande lastenverlaging door te voeren en om gericht te investeren in onze provinciale ambities.

De Provincie beheert financiële participaties in heel wat maatschappijen en instellingen. We evalueren deze participaties op relevantie voor de doelstellingen van het provinciebestuur en impact op de activiteiten van deze participaties. Participaties zonder meerwaarde zetten we stop. We kiezen alvast voor een uitstap uit de woonmaatschappijen en de kredietmaatschappijen. Op die manier kunnen we de administratieve werklast verminderen.

2 Volop inzetten op veiligheid met PAULO

Professioneel opgeleid veiligheidspersoneel is letterlijk van levensbelang.

Met PAULO beschikken we over een vormingscentrum voor veiligheidspersoneel enerzijds en lokale besturen anderzijds. De focus van PAULO ligt op de veiligheidsopleidingen, het beleid rond opleidingen voor lokale besturen wordt geïntegreerd in POLIS.

De eisen aan opleidingen voor brandweer, politie en hulpverlener-ambulancier worden steeds complexer en veeleisender. Om de onderwijskwaliteit te kunnen blijven garanderen is het van essentieel belang om te investeren in deze opleidingen. Een cruciaal element is het realiseren van de vernieuwde infrastructuur zoals voorzien in het Masterplan.

Om de efficiëntie nog te verhogen, blijven we inzetten op een meer doorgedreven geïntegreerde en multidisciplinaire werking, onder andere door verdere digitalisering.

Er wordt een vergelijkende studie uitgevoerd naar de vergoedingen van docenten bij de andere provinciale veiligheidsscholen zodat de vergoedingen op elkaar afgestemd kunnen worden.

Om de belangen van PAULO maximaal te verdedigen wordt de structurele onderfinanciering van de basisopleidingen van de veiligheidsdiensten aangekaart bij de federale overheid.

We zetten volop in op onderwijsinnovatie met behulp van een elektronische leeromgeving en implementatie van VR en simulatie-gestuurd leren.

2.1 Brandweeropleiding

Specifiek bij de brandweeropleiding zetten we naast de wettelijk opgelegde taken ook in op kadettenopleiding en bedrijfsopleidingen.

In de toekomst zal er bovendien nog meer worden gefocust op het redden van dieren, de RED-opleiding (klimtechnieken) en de CET (Casualty Extraction Team, wanneer er grootschalige evacuaties van slachtoffers dienen te gebeuren).

2.2 Politieopleiding

Bij de politieopleiding zal de samenwerking met HoGent worden verdergezet in het kader van de basisopleiding tot inspecteur. Daarnaast worden verschillende bijscholingen verder ontwikkeld, zoals cybercrime en online investigation maar ook diverse VR-projecten worden opgestart.

2.3 Dringende Geneeskundige Hulpverlening

Dringende Geneeskundige Hulpverlening zet verder in op de reeds bestaande samenwerkingen met CVO Groeipunt voor de opleiding Niet Dringend Patiëntenvervoer (NDPV) en Eventhulpverlener enerzijds en met HoGent voor de praktijkdagen post-graduaat Spoed- en Intensieve Zorgen anderzijds. Ook hier zullen verschillende bijscholingen verder ontwikkeld worden zoals de multidisciplinaire rijopleiding en de PIT-verpleegkundigen.

3 POLIS: ten dienste van de lokale besturen

Dienstverlening en ondersteuning van lokale Oost-Vlaamse besturen zijn een kerntaak van de Provincie waar we blijvend willen op inzetten. Waar nodig verbreden we de dienstverlening en dit afhankelijk van de behoeften van de lokale besturen. Het uitgangspunt hierbij is dat de dienstverlening kostendekkend is en dat we niet aanbieden wat ook door andere overheden reeds wordt aangeboden.

We wensen met het provinciebestuur in te zetten op de volgende types van dienstverlening:

- digitale dienstverlening (o.a. veiligheid);
- GAS-ondersteuning;
- data en analyse;
- opleidingen voor ambtenaren van lokale besturen;
- dienstverlening via het omgevingscontract;
- coördinator Europees burgemeester convenant.

We zorgen voor een toegangsportaal waar vragen van de lokale besturen naar ondersteuning gecentraliseerd worden. We begeleiden de lokale besturen richting passende antwoorden. De verdere uitbouw van een vraaggestuurd, kostendekkend aanbod staat voorop. Het aanbod wordt continu geactualiseerd.

Er wordt ook aandacht besteed aan de uitbouw van POLIS als kenniscentrum waarin besturen van elkaar en samen mét elkaar kunnen leren.

Samenwerking, kennisdeling, kostendeling en innovatie staan centraal. POLIS is voor ons provinciebestuur de neutrale bovenlokale partner, in de optimalisatie, de ondersteuning en de digitalisatie van de werking van Oost-Vlaamse lokale besturen.

4 Partner voor een duurzame en innovatieve economie

Door de strategische ligging, de grote aanwezigheid van onderwijs- en kennisinstellingen en een rijk aanbod van ambitieuze bedrijven staat Oost-Vlaanderen op de kaart als één van de meest innovatieve regio's binnen Europa. Het provinciebestuur neemt verder zijn ondersteunende, intermediaire en innovatieve rol op om die toppositie te behouden en verder uit te bouwen.

4.1 Innovatie en ondersteuning

Via de stapsgewijze uitbouw van de provinciale slimme specialisatiestrategie 'Innovation playground' willen we innovatie en ontwikkeling van nieuwe technologieën verankeren in het beleid. De beschikbare middelen en duidelijk en afgelijnde doelstellingen worden gericht op de kerntaken van het provinciebestuur.

Maar de Oost-Vlaamse economie behelst veel meer dan louter innovatie. We richten ons als provinciebestuur verder op het bouwen aan en ondersteunen van een ondernemingsvriendelijk beleid. We richten ons daarbij op het steeds groter wordende belang van een beleidsmatige aanpak voor circulaire economie, het stimuleren van sociaal ondernemerschap en het ondersteunen van de samenwerking tussen Oost-Vlaamse maatwerkbedrijven. Dit alles wordt ondersteund door een ruimtelijk beleid dat ontwikkelingskansen en maximale rechtszekerheid biedt aan onze ondernemers en land- en tuinbouwers.

Het belang van en de samenwerking met de aanwezigheid van twee absolute wereldhavens, via North Sea Port en Waaslandhaven als motor voor de Oost-Vlaamse economie zal worden versterkt.

4.2 Efficiëntie

Op basis van een grondig onderbouwde evaluatie wordt de huidige versnippering binnen de diverse economische actoren (EROV, POM en de dienst Ondernemen & Innovatie) van de Provincie Oost-Vlaanderen weggewerkt, ter promotie van het merk Oost-Vlaanderen, zijn ondernemers en zijn producten.

De versnipperde initiatieven die vandaag bestaan rondom sociaal en circulair ondernemerschap, het stimuleren van ondernemerschap en steun aan maatwerkbedrijven zullen, in een realistisch tempo en scenario, worden samengevoegd en gefocust opdat de beschikbare middelen en/of subsidies beter en gericht kunnen worden besteed aan lokale en bovenlokale economische initiatieven.

4.3 Ruimte om te ondernemen

Om voldoende ruimte te voorzien om te ondernemen, dient te worden nagedacht over een kwalitatief en doordacht (schaars) ruimtegebruik. De realisatie van nieuwe bedrijventerreinen blijkt in de praktijk namelijk bijzonder moeilijk haalbaar.

Samen met de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (en structurele bovenlokale partners) wordt voor de optimalisatie van de benutting van bestaande bedrijventerreinen gekeken naar een ruimtelijk instrumentarium voor het ontwikkelen en maximaal vrijwaren van deze bedrijvigheid. Samen met het blijvend bijstaan van lokale besturen op het vlak van herontwikkeling en omschakeling van onbenutte of vervallen bedrijfsgronden en ondersteuning bij brownfieldconvenanten.

Voor het bedrijventerreinmanagement zal in samenwerking met de POM, structureel ingezet worden op het verduurzamen en moderniseren van bedrijventerreinen. Dit ter ondersteuning van een gunstig ondernemersklimaat.

4.4 Lokale meerwaarde

Het provinciebestuur erkent de meerwaarde van (de promotie van) Oost-Vlaamse streekproducten en de connectie met de Oost-Vlaamse kenniscluster rond voeding. We benadrukken het belang van de korte keten-initiatieven. Bij netwerkevents en promotionele activiteiten zal de voorkeur worden gegeven aan de promotie van deze Oost-Vlaamse streekproducten.

We kiezen bovendien voor een kernversterkend beleid met het oog op een lokale verankering van de economie en economische activiteiten. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar de problematiek van de kmo's en de detailhandel in onze steden en gemeenten.

We ondersteunen onze steden en gemeenten en hun lokale economie door te informeren, inspireren, initiëren en begeleiden.

Er wordt afgestapt van het huidige fysieke principe van het promotiecentrum en de shop OOOST. De mogelijkheden tot een online aanbod en een promotionele hub binnen het provinciegebouw worden echter onderzocht.

4.5 Relancebeleid

De recente golf van herstructureringen binnen Oost-Vlaamse bedrijven heeft een zware impact op de economie in onze provincie, zowel op werkgevers als werknemers. Het provinciebestuur wenst, binnen haar mogelijkheden, bevoegdheden en expertise, de relanceplannen voor getroffen economische actoren te ondersteunen.

Concreet wil het provinciebestuur hiertoe ad hoc economische relancewerkgroepen in het leven roepen waarin alle betrokken partners, zowel intern als extern, in samenwerking de economische uitdagingen van de getroffen actoren kunnen kaderen en oplossingen uitwerken. Door deze initiatieven wenst de Provincie Oost-Vlaanderen haar betrokkenheid bij het Oost-Vlaamse economische weefsel extra kracht bij te zetten in het belang van onze vele Oost-Vlaamse zelfstandigen, kmo's, industrie en werknemers.

5 Europees en internationaal beleid en mondiale solidariteit

5.1 Europese en internationale samenwerking

De rol van het provinciebestuur als erkende actor en partner in Europese programma's wordt bestendigd en versterkt.

Er zal extra worden ingezet op het binnenhalen van waardevolle Europese projecten, programma's en bijhorende subsidies. De inzet van deze middelen dient daarbij te worden gericht op de kerntaken van het provinciebestuur. De Provincie Oost-Vlaanderen ontwikkelt daarom een afwegingskader voor Europese samenwerking en subsidiëring om zo gerichtere keuzes te kunnen maken.

Het project van Europaverbinders, waarbij opportuniteiten kunnen worden gedetecteerd binnen elke dienst of directie van de Provincie, zal onder meer daarvoor worden ingezet. Het informatiepunt Europa Direct wordt hierin geïntegreerd. Het provinciebestuur is ervan overtuigd dat het Europees verhaal inmiddels ruim bekend is bij de Oost-Vlamingen. Als Provincie willen we ons daarom voortaan richten op de uitvoering van het Europese beleid, ter ondersteuning van onze economische groei, werkgelegenheid en duurzaamheid.

5.2 Grensoverschrijdende samenwerking

De Provincie Oost-Vlaanderen kent een lange traditie in de succesvolle samenwerking met de omliggende provincies en regio's. Bij deze samenwerkingen leggen we de klemtoon op het verbinden van partners, regio's en bestuursniveaus. Als goede huisvader zal het provinciebestuur de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden niettemin evalueren op hun meerwaarde voor de Provincie Oost-Vlaanderen en bijsturen indien deze meerwaarde niet langer wordt aangetoond.

Samenwerking stopt echter niet aan de directe provincie- of landsgrenzen. Ze kan ook gericht worden op economisch en demografisch gelijkaardige regio's. Via het concept van preferentiële regio's zal het provinciebestuur de mogelijkheid van structurele samenwerking met gelijkaardige regio's in Europa bekijken, met als doel om van elkaar te leren en gemeenschappelijke projecten te realiseren.

5.3 Mondiale solidariteit

Structurele mondiale solidariteit met mensen in het Zuiden blijft een aandachtspunt van het provinciebestuur.

De finale doelstellingen van de subsidiëring liggen bij de projecten, de noden en de mensen in het Zuiden via internationale samenwerking en partnerschappen. We versterken en verdiepen de samenwerking met kennisinstellingen ter ondersteuning van prioritaire acties in de betrokken regio's.

We blijven wel onze steden en gemeenten ondersteunen bij het opstellen van beleidsplannen over hun mondiale solidariteit.

We voorzien binnen de beschikbare middelen een specifiek budget voor noodhulp.

6 Een toekomst voor de Oost-Vlaamse landbouw en het platteland

We ondersteunen, begeleiden en promoten onze land- en tuinbouwers in een veranderende samenleving.

De land- en tuinbouwsector blijft een uiterst belangrijke sector in de provincie Oost-Vlaanderen en dit willen we graag zo behouden. De Provincie is het belangrijkste lokale beleidsniveau dat met land- en tuinbouw bezig is.

We creëren een groter maatschappelijk draagvlak voor land- en tuinbouw, door de veelzijdige rol en een realistisch beeld van de hedendaagse land- en tuinbouw te tonen.

6.1 Ruimte voor landbouw

We blijven inzetten op voldoende ruimte voor deze sector en houden rekening met de tendensen. Landbouw is als belangrijke ruimtegebruiker een strategische partner in het behoud van de open ruimte.

Herbestemming van hoeves blijft een belangrijke uitdaging in een omgeving waar beschikbare ruimte één van de grote concurrentiefactoren is. In afwachting van een Vlaams kader, blijven we zoeken naar een passend evenwicht.

De realisatie van een ruimtelijk landbouwbeleid is en wordt echter één van onze grote uitdagingen. We beschikken hiervoor reeds over een aantal instrumenten doch wensen de efficiëntie ervan te verhogen om de bestaande landbouwstructuren te versterken en te herwaarderen.

Daarnaast is het van essentieel belang dat publieke landbouwgronden hun functie maximaal blijven behouden.

6.2 Strategische sector die voor voedsel zorgt

Landbouw is een essentiële partner om ons te voorzien van voedsel. Via het Oost-Vlaams Voedselplan 'Oogst-Vlaanderen' stimuleren we lokale duurzame voedselsystemen- en strategieën. We willen hier vanuit onze rol verder kennis opbouwen, kennis delen en nieuwe initiatieven faciliteren.

We zetten verder in op een geïntegreerd voedselbeleid en wensen in de nabije toekomst een aantal hefboomtrajecten op te zetten, steeds in overleg met interne en externe partners.

We zijn trots op onze lokale producten en we promoten die verder. De korte keten speelt immers een essentiële rol in een meer circulaire, klimaatneutrale samenleving.

Het is de landbouwer/ondernemer zelf die keuzes moet kunnen maken in de bedrijfsvoering op zijn eigen grond.

We zetten in op innovatie via Viaverde en andere partners.

We moedigen verder innovatief ondernemerschap in de land- en tuinbouwsector aan en onderschrijven de ontwikkeling van multifunctionele landbouw (zorglandbouw, boerderij-educatie, boerderijwinkels/korte keten, agrarische kinderopvang, agrarisch natuurbeheer en agrotourisme). We ondersteunen het klimaatadaptief maken van landbouw- en tuinbouwbedrijven. We zullen hiertoe een informatiepunt (landbouwloket) oprichten als enig aanspreekpunt zowel voor de sector als voor de lokale besturen.

6.3 Sierteelt

Oost-Vlaanderen is het mekka van de Vlaamse sierteelt met ongeveer 45% van de sector. We zijn hier als provinciebestuur erg trots op en faciliteren deze sector waar mogelijk, onder meer via het steunen van innovatieve projecten. We drukken onze blijvende appreciatie uit voor de Gentse Floraliën als uithangbord voor de sector in onze provincie.

6.4 Klaar voor de toekomst

We blijven intens samenwerken met Viaverda, een uitstekende partner die bovendien is ingebed in een uitgebreid onderzoeksnetwerk in Vlaanderen en daarbuiten om nieuwe kennis en ideeën te ontwikkelen.

Het betreft een essentiële partner om dit onderzoek in praktijk te brengen en te vertalen naar concrete en haalbare toepassingen op bedrijfsschaal. Maar die tegelijk ook een brugfunctie vervult om innovatievragen snel tot bij de juiste onderzoekspartner te krijgen. Via hen hebben we ook een directe intensieve samenwerking met telers en groenvoorzieners.

Zij helpen onder meer om de impact van wijzigend klimaat op de sector te bepalen en begeleidende maatregelen uit te werken. Dit blijft een zorg waar we blijvend veel aandacht moeten aan besteden.

6.5 Gebiedsgericht plattelandsbeleid

Als provinciebestuur koesteren we het platteland. Het is daar waar we de broodnodige open ruimte, die we maximaal willen vrijwaren, het meest aantreffen. We werken daarom aan een robuust, productief, levendig en leefbaar platteland. Beeldkwaliteit en ruimtelijke kwaliteit zien we als een versterkend element. Dit doen we in samenwerking met het lokale, regionale, Vlaamse en Europese niveau.

We werken aan duurzame, betrokken en inclusieve gemeenschappen in dorpen/op het platteland. We doen dit op een participatieve manier door lokale besturen te adviseren en te begeleiden via beleidsaanbevelingen en het uitvoeren van concrete acties. We zorgen voor een goede kennisdeling rond de goede voorbeelden hierin.

We creëren een groter maatschappelijk draagvlak voor land- en tuinbouw door de veelzijdige rol en een realistisch beeld van de hedendaagse land- en tuinbouw te tonen. We blijven inzetten op het provinciaal streekcentrum De Huysmanhoeve en willen de promotierol voor de landbouw via het plattelandseducatief centrum versterken.

6.6 Dierenwelzijn

Dierenwelzijn is en blijft voor het provinciebestuur een belangrijk maatschappelijk gegeven. De Provincie Oost-Vlaanderen blijft dan ook de erkende dierenasielen en opvangcentra voor vogels en wilde dieren verder ondersteunen.

6.7 RATO

We beschermen de Oost-Vlaming tegen overlast van planten en dieren die geen natuurlijke vijand hebben. Via onze partner RATO blijven we dan ook plantaardige en dierlijke invasieve exoten (en bij uitbreiding overlastsoorten) bestrijden.

We breiden de dienstverlening uit waar nodig en houden daarbij rekening met de behoeften en de vraag van de lokale besturen.

RATO wordt naast een uitvoerende partner ook een strategische en coördinerende partner. RATO zorgt in de toekomst voor provinciale coördinatie en horizontale samenwerking. De ondersteunende rol van RATO aan lokale besturen rond het beheer van plantaardige en dierlijke exoten wordt versterkt: informatiedoorstroming, sensibilisering en responsabilisering zijn hier de sleutelbegrippen.

Daarnaast blijft de Provincie de lokale besturen (tegen vergoeding) ondersteunen om een diervriendelijk zwerfkattenbeleid te voeren.

7 Kwaliteitsvol provinciaal onderwijs

7.1 Onderwijsinstellingen

7.1.1 Leerplichtonderwijs

Met onze provinciale scholen nemen we een bijzondere positie in binnen het Oost-Vlaams onderwijslandschap. We focussen bewust op technisch en beroepsonderwijs met de klemtoon op STEM-onderwijs, waarbij opleidingen gericht zijn op een dubbele finaliteit en arbeidsmarktgerichte finaliteit. Bedrijven weten vlot de weg te vinden naar onze scholen en onze leerlingen zijn gegeerd op de arbeidsmarkt. We waken erover om die link ook in de toekomst te bewaren.

De opleidingen die we blijven organiseren moeten dus een grote maatschappelijke relevantie hebben, aansluiten bij de noden van de arbeidsmarkt en over voldoende leerlingen beschikken. Voor opleidingen die niet voldoen aan deze criteria, voorzien we een uitdoofscenario.

Onderwijskwaliteit

We hebben de ambitie om verder te gaan dan de minimumdoelen en voor elke leerling wordt de lat zo hoog mogelijk gelegd aansluitend bij zijn/haar mogelijkheden.

De huidige wisselwerking tussen onze provinciale scholen en het bedrijfsleven versterken we om de beste afstemming te vinden met de snel evoluerende arbeidsmarkt. We laten bedrijven actief participeren aan ons provinciaal onderwijs om onze leerlingen de beste kans te geven op een goede aansluiting op het werkveld.

Als provinciebestuur onderschrijven we volop het belang van innovatie als motor van onze kenniseconomie. Met het provinciaal onderwijs willen we daar onze rol blijven in spelen. Door de intensieve samenwerking met bedrijven zal dan ook ingezet worden op het onderwijzen in de nieuwste technologieën en technieken.

Voor leerlingen die zowel in de klas als op de werkvloer willen leren, is duaal leren de gepaste weg. We zetten hier maximaal op in. We zorgen ervoor dat elke secundaire school duale opleidingen aanbiedt en dat het huidige aanbod van duale opleidingen wordt uitgebreid.

We scheppen orde in het grote aanbod aan studieboeken, digitale lesmethodes en cursussen, invulboeken en dergelijke die een leerling voor de kiezen krijgt. We gaan voor een efficiënt en kostenbewust gebruik van alle educatieve lesmethodieken zodat de schoolfactuur onder controle blijft.

We werken aan een leeromgeving die kennisverwerving bevordert door in te zetten op de juiste attitudes en die zaken waardoor leerlingen zich maximaal kunnen focussen op school.

Nederlands is de omgangstaal op school, zowel binnen als buiten de klas. Zo brengen we kinderen en jongeren samen en geven we iedereen extra oefenkansen. We versterken het engagement van de ouders ten aanzien van het Nederlands.

Om kwaliteitsonderwijs te bieden, is ook de gepaste infrastructuur nodig. Zo investeren we deze legislatuur in onze scholen in Hamme, Zottegem-Ninove, Gent en Eeklo. Dit gaat zowel over duurzame renovatie als nieuwbouw.

Neutraliteit

Het provinciaal leerplichtonderwijs gebeurt in een levensbeschouwelijk neutrale omgeving waarbij we ons richten naar het gemeenschapsonderwijs.

7.1.2 Volwassenenonderwijs

Het aanbod van CVO Groeipunt focust op vier belangrijke speerpunten:

- het leren van Nederlands voor anderstaligen;
- het tweedekansonderwijs met het oog op het behalen van een diploma secundair onderwijs;
- de beroepsgerichte opleidingen;
- het levenslang en levensbreed leren.

De eerste drie categorieën vormen de focus die het decreet Volwassenenonderwijs oplegt en daardoor ook de financiering bepaalt door een zwaardere 'weging' mee te geven in de omkaderingsberekening. Het provinciebestuur Oost-Vlaanderen onderschrijft volledig deze focus van het financieringsdecreet.

We onderzoeken of we Nederlands voor anderstaligen, ook voor diegenen die reeds werken op de werkvloer, kunnen aanbieden.

We blijven ook kiezen voor een aanbod binnen het levenslang en levensbreed leren en erkennen de maatschappelijke meerwaarde hiervan. Wanneer dit aanbod wordt ingericht moet dit zeer doelgericht gebeuren: we richten dit aanbod enkel in omdat er geen andere spelers op de markt zijn, omdat we als centrum excelleren in dit aanbod of op basis van een specifieke vraag vanwege een derde.

In Lokeren investeren we in een nieuw gebouw om de onderwijskwaliteit te bevorderen.

Efficiëntie en Duurzaamheid

Om de efficiëntie verder te verbeteren, onderzoeken we of fusies tussen pedagogische entiteiten en scholen de werking kan optimaliseren. Lesplaatsen met een te lage bezettingsgraad worden gesloten en op de markt geplaatst om investeringen op andere locaties te realiseren.

We voeren een grondige analyse uit van de kosten en het gebruik van onze schoolkeukens. Indien blijkt dat sommige keukens te duur zijn of onvoldoende benut worden, onderzoeken we mogelijkheden voor samenwerking met andere partners.

Ondersteuning van leraren

Leraren zijn één van de belangrijkste pijlers van kwaliteitsvol onderwijs. We focussen ons voornamelijk op de aanvangsbegeleiding van startende leraren en zij-instromers, maar ondersteunen ook leraren die al langer aan de slag zijn en bieden hun de mogelijkheid om zich verder te professionaliseren.

We willen een cultuur van respect voor leerkrachten bevorderen zodat zij optimaal kunnen functioneren en zich verder kunnen ontwikkelen.

7.2 Arbeidsmarkteducatie

Ook hier kiezen we volop voor de link tussen onderwijs en arbeidsmarkt. We zetten daarom het flankerend onderwijsbeleid stop. We creëren echter een nieuwe opdracht om – middels een nieuw reglement – een brug te bouwen tussen STEM-onderwijs en de arbeidsmarkt.

Deze heroriëntatie heeft als doel niet alleen de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven te bevorderen, maar ook innovatieve initiatieven te stimuleren en onze economie een boost te geven. Zo dragen we bij aan de ontwikkeling van een sterke en toekomstbestendige arbeidsmarkt.

Het subsidiereglement biedt bedrijven en onderwijsinstellingen de kans om samen projecten te realiseren die gericht zijn op het ontwikkelen van vaardigheden die de arbeidsmarkt nodig heeft, met een specifieke focus op STEM-onderwijs.

8 Betaalbare en toegankelijke recreatiedomeinen

De komende legislatuur investeren we sterk in onze provinciale recreatiedomeinen. Ze vormen het paradepaard van de Provincie en een sterk Oost-Vlaams merk. Via doorgedreven investeringen in onze provinciale domeinen en een frisse, toekomstgerichte en creatieve aanpak realiseren we laagdrempelig, breed en duurzaam recreatieaanbod. Zo maken we heel concreet mee het verschil voor veel Oost-Vlamingen en hun gezinnen. We leggen hierbij de nadruk op toegankelijkheid, betaalbaarheid en veiligheid.

8.1 Onze recreatiedomeinen, een sterk Oost-Vlaams merk

Elk jaar vinden bijna 2 miljoen bezoekers de weg naar onze recreatiedomeinen. Door slim te investeren in middelen en mensen en op een creatieve manier het aanbod uit te breiden maken we als Provincie een heel tastbaar verschil in de vrijetijdsbeleving van de Oost-Vlaming.

Elk van onze domeinen is uniek en heeft een eigen DNA. Waar Puyenbroeck, De Ster en De Gavers zich bijvoorbeeld perfect lenen tot een zeer uitgebreid aanbod aan recreatiemogelijkheden, leent de natuurpracht en de biodiversiteit van Het Leen zich in de eerste plaats voor zachte vormen van recreatie. We investeren dan ook op maat, maar versnellen de investeringen waar de infrastructuur verouderd blijkt. Op die manier willen we voor de verschillende domeinen en met oog voor hun DNA en geschiedenis de toekomstscenario's ontplooiën. Onze recreatiedomeinen zijn daarbij geen 'eilanden' maar liggen ingebed in hun omgeving. We leggen daarom nog meer de link naar die omgevingen en schakelen ze nog sterker in, in de aanpalende recreatieve netwerken, de woonomgeving en de omliggende natuur en platteland. Dat doen we samen met verschillende belanghebbenden (medewerkers, bezoekers, (boven)lokale besturen, de buurt, lokale verenigingen, ondernemers, eventorganisatoren, partners ...).

We omarmen de diversiteit en eigenheid van onze domeinen, tegelijkertijd maken we werk van een sterk, uniform Oost-Vlaams merk voor onze domeinen. We stellen daarbij klantentevredenheid centraal en stroomlijnen zoveel mogelijk de tarieven, de structuur, de toegang en veiligheid en de reglementen van de verschillende provinciale domeinen. We blijven hiertoe op een gerichte manier bezoekersdata verzamelen en kiezen voor een datagedreven beleid.

Er valt heel wat te beleven en te doen op de recreatiedomeinen. Om met dat aanbod op een duidelijke en laagdrempelige manier de bezoekers te bereiken en onze recreatiedomeinen als sterk merk te profileren, implementeren we een nieuwe communicatiestrategie en investeren we in een klantgerichte, gebruiksvriendelijke en aantrekkelijke website en webshop. We zetten in op nieuwe vormen van communicatie en uitwisseling met partners om onze doelgroepen meer aan te spreken.

Het zorgen voor recreatiemogelijkheden op onze domeinen is mensenwerk. We gaan uit van de expertise van onze medewerkers in de domeinen, zij zijn onze ogen en oren op het terrein. Op basis van die expertise kiezen we voor recreatiedomeinen die op een flexibele en wendbare manier kunnen omgaan met de uitdagingen in de toekomst.

8.2 Een betaalbare, drempelvrije en veilige dag vakantie dichtbij

We zijn ervan overtuigd dat onze recreatie- en natuurdomeinen een wezenlijke bijdrage leveren voor het mentaal welzijn van de Oost-Vlaming. We stellen ons dan ook tot doel om zoveel mogelijk Oost-Vlamingen te laten meegenieten van onze prachtige recreatie- en natuurdomeinen. Toegankelijkheid, betaalbaarheid en veiligheid staan hierbij centraal. Oost-Vlaamse gezinnen moeten in onze domeinen kunnen genieten van een zorgeloos en betaalbaar dagje vakantie dichtbij. We hebben hierbij in het bijzonder oog voor kwetsbare groepen, personen met een beperking en jonge Oost-Vlaamse gezinnen. We willen dat ook mensen met een beperkt budget, een mobiele, visuele, auditieve of verstandelijke beperking optimaal toegang hebben tot onze dienstverlening en willen actief aan de slag gaan om daartoe drempels weg te werken.

We laten kinderen opnieuw proeven van natuur en avontuur en dichten op die manier de groeiende 'natuurkloof' en de 'avontuurkloof'. Ook voor senioren vormen de recreatiedomeinen overigens een aangename verpozing. We hebben ook oog voor hun specifieke noden.

Onze domeinen moeten gastvrij zijn, maar ook veilig, zowel voor onze bezoekers als voor onze personeelsleden. We zijn daarbij niet blind voor mogelijke valkuilen, maar proberen met een open en inclusieve blik, eenvoudige, rechtlijnige en duidelijke communicatie en afspraken en een correcte aanpak mogelijke overlast aan te pakken. Door onze inrichting, uitrusting en

dienstverlening maximaal af te stemmen op de motivatie om een ontspannende vrije tijd te beleven willen we op een proactieve manier problemen vermijden en ervoor zorgen dat iedereen zich echt welkom kan voelen op onze domeinen.

Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk Oost-Vlamingen de weg vinden naar de provinciale domeinen zorgen we voor een optimale en duurzame ontsluiting van onze domeinen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan het verbeteren van de fysieke bereikbaarheid van onze domeinen met het openbaar vervoer en de fiets, maar bekijken ook de mogelijkheden voor een voordelig combiticket of het optimaliseren van randvoorwaarden waar mogelijk en wenselijk (overdekte fietsenstallingen, fietsherstelmogelijkheden, enzovoort).

8.3 Unieke verblijfsmogelijkheden mogelijk maken

Onze unieke recreatiedomeinen lenen zich tot veel meer dan het traditionele ‘dagjestoerisme’. Met zorg voor de eigenheid en oog voor de draagkracht van elk recreatiedomein willen we bekijken of we nieuwe, alternatieve verblijfsmogelijkheden kunnen realiseren. Ook hierbij hebben we voldoende oog voor toegankelijkheid en duurzaamheid.

8.4 Een voortrekkersrol voor zwemmen in open water

De voorbije jaren klinkt de roep naar mogelijkheden om te zwemmen in open water steeds groter. Studies tonen bovendien aan dat wie in open water zwemt, daar gelukkiger van wordt. Als Provincie willen we hier een pioniersrol opnemen. We onderzoeken waar en onder welke voorwaarden er in onze domeinen nog meer op een veilige manier in open water kan gezwommen worden. Onze expertise rond het uitbaten van zwemzones en het mogelijk maken van zwemmen in open water stellen we maximaal ten dienste van de lokale besturen en derden, die ook geconfronteerd worden met een zoektocht naar veilige plekken waar in open water kan gezwommen worden.

8.5 Natuur, erfgoed, toerisme en recreatie hand in hand

Naast een breed pallet aan recreatiemogelijkheden herbergen onze domeinen ook een weelde aan natuurpracht, biodiversiteit en erfgoed. Onderzoek toont aan dat de bezoekers de natuur op en rond de domeinen erg waarderen. Die mix tussen recreatie en natuur moeten we koesteren en waar mogelijk versterken. Samen met Nationaal Park Scheldevallei, Landschapspark Zwinstreek, Landschapspark Vlaamse Ardennen en de Regionale Landschappen bekijken we hoe we ook de provinciale recreatiedomeinen actief verder kunnen inschakelen om de eigenheid en het unieke karakter van Oost-Vlaanderen mee in de verf te zetten. Bijzondere aandacht blijft daarbij uitgaan naar het levend erfgoed en de oude veeteeltrassen. De link met onze lokale landbouw is daarbij nooit veraf.

9 We spelen onze toeristische troeven uit

Toerisme is een absolute meerwaarde voor Oost-Vlaanderen, en dat zowel op sociaal als op economisch vlak. Het zet onze provincie ook sterker op de kaart. Via Toerisme Oost-Vlaanderen willen we op een duurzame manier onze provincie op de kaart zetten als toeristische trekpleister. We kiezen daarbij voor kwaliteit en gastvrijheid.

Dat doen we samen met alle actoren binnen de toeristische sector. Want de kracht van samenwerken is een essentieel ingrediënt voor succes. Als we Oost-Vlaanderen en haar toeristische regio's verder op de kaart willen zetten dan moeten we alle partners binnen de toeristische sector maximaal betrekken.

We maken daarom werk van een goede samenwerking met de toeristische ondernemers, evenementorganisatoren, Vlaanderen, de lokale besturen en andere toeristische partners. We bundelen de middelen en de krachten en schakelen hierbij ook onze eigen sites zoals de recreatiedomeinen en erfgoed sites maximaal in.

9.1 Een gezicht geven aan onze toeristische regio's

Elke Oost-Vlaamse toeristische regio heeft haar heel eigen en unieke troeven. Zo zijn de heuvels van de Vlaamse Ardennen geliefd bij menig wielertroefhebber, maar tevens heel erg verschillend aan de kreken en de bossen van het Meetjesland en het Waasland. En de verrassende riviernatuur van de Scheldevallei, de Leiestreek en de Denderstreek is dan weer heel anders dan de culturele weelde van onze historische steden. Tegelijkertijd kunnen ze ook niet los van elkaar gezien worden. Door onder meer op de historische, culturele en geografische eigenheid van deze regio's in onze provincie in te zetten, willen we die toeristische diversiteit in onze provincie promoten. We willen onze toeristische regio's een sterker herkenbaar eigen gezicht geven.

Naast de historische steden, de talloze evenementen, cultuur en erfgoed is Oost-Vlaanderen ook ontegensprekelijk de wielersprookeland van Vlaanderen. We zetten onze provincie verder op de kaart als de ideale bestemming voor wielertoerisme.

Samen met Nationaal Park Scheldevallei, Landschapspark Zwinstreek, Landschapspark Vlaamse Ardennen, de Regionale Landschappen en de kunststeden, willen we de eigenheid en het unieke karakter van de Oost-Vlaamse toeristische regio's mee in de verf te zetten. Toerisme stopt niet aan de provinciegrenzen, we zoeken naar mogelijkheden om ook in de grensgebieden elkaar toeristisch te versterken.

Onze provincie leent zich perfect tot wandel- en fietstoerisme. We versterken onze fiets- en wandelroutes en we willen daarbij ook minder bekende, maar heel karakteristieke hoeken van onze provincie, meer in die toeristische fiets- en wandelnetwerken betrekken. Waar mogelijk leggen we nog meer de link met reeds ontwikkelde netwerken. We haken daarbij ook verder in op internationale fiets- en wandelnetwerken. Ook de mogelijkheden die de Tragewegennetwerken bieden worden in ogenschouw genomen, evenals het aansluiten op goede openbaarvervoersknooppunten.

Onze provinciale recreatiedomeinen lenen zich perfect voor dagtoerisme voor gezinnen en jeugdtoerisme. Ze kunnen bovendien een poort zijn voor bezoekers om de bredere toeristische regio te ontdekken. Ook onze domeinen verdienen dus een uitgesproken plaats op de toeristische kaart. Zo ontwikkelen we bijvoorbeeld een provinciale toeristische fietsroute tussen de respectieve provinciale recreatiedomeinen.

9.2 Betaalbaar, toegankelijk en duurzaam toerisme

Iedereen verdient vakantie. Ook dicht bij de deur, in onze provincie. De stap naar vakantie is niet voor iedereen even gemakkelijk gezet. Vaak zijn er drempels. Die kunnen financieel, maar ook fysiek zijn. Uit onderzoek blijkt dat 17% van de Vlamingen niet in staat is om zich minstens één week vakantie buitenshuis te veroorloven. Wij zijn ervan overtuigd dat iedereen moet kunnen genieten van een zorgeloze, toegankelijke en betaalbare vakantie. Met Toerisme Oost-Vlaanderen en met alle partners in de toeristische sector werken we samen aan een toeristisch aanbod dat betaalbaar is voor iedereen. We zorgen voor een laagdrempelige toegang tot dit aanbod.

Ook voor toeristen met extra noden of bepaalde zorgvragen wil Oost-Vlaanderen een toeristische bestemming zijn. Samen met de sector kijken we verder naar oplossingen zodat ook mensen met een beperking een zo prettig mogelijke vakantie kunnen doorbrengen. We bouwen hierrond de nodige expertise op om toegankelijk toerisme in Oost-Vlaanderen te promoten. We mikken hierbij zowel op toegankelijke verblijfsmogelijkheden als toegankelijke toeristische bestemmingen.

We zijn er ons bovendien van bewust hoezeer een eerste vakantie-ervaring belangrijk kan zijn in de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Daarom geven we voldoende aandacht aan gezinnen met kinderen en jeugdtoerisme.

Oost-Vlaanderen is een groene provincie. We zetten in op duurzaam toerisme en promoten toerisme dat oog heeft voor het milieu, de eigenheid van de toeristische regio, de omgeving en de plaatselijke economie. We informeren, inspireren en ondersteunen toeristische ondernemers bij hun switch naar een meer duurzame aanpak. We zetten hierbij in op duurzaam toerisme, fietstoerisme en streekproducten. Ook het plattelandstoerisme krijgt onze aandacht.

De Oost-Vlaamse eet- en drinkcultuur is diepgeworteld in onze geschiedenis en wordt gekenmerkt door innovatie, traditie en vakmanschap. We promoten culinair toerisme en ondersteunen projecten die Oost-Vlaanderen als culinaire topbestemming versterken, ook hier met een extra focus op lokale producten.

10 Erfgoed vertelt ons verhaal

Onze Oost-Vlaamse erfgoedrelicten zijn belangrijke bouwstenen in het verhaal van onze gedeelde identiteit. Ze vormen niet alleen een rechtstreekse link naar ons verleden, onroerend erfgoed geeft ook structuur aan onze dorpen, steden en landschappen. Bovendien vormt het onroerend erfgoed een onmiskenbare troef.

Met het provinciebestuur blijven we daarom niet alleen onze rol spelen in de eigenlijke zorg voor erfgoed, maar meer dan ooit zetten we in op een hedendaagse ontsluiting ervan voor het brede publiek, en dit in functie van educatie, toerisme, identiteitsvorming en algemeen draagvlak.

10.1 Verbreding van het publieke draagvlak voor het ‘oude’ door omarming van het ‘nieuwe’

De Provincie Oost-Vlaanderen is koploper in het toepassen van nieuwe technieken om ons erfgoed te ontsluiten. Exemplarisch zijn bijvoorbeeld de tijdsvensters op de erfgoedste te Ename of recent nog een AI-gestuurde ‘oude Romein’ te Velzeke. Het toepassen van dergelijke technieken helpt niet alleen om op een laagdrempelige manier inzicht te verwerven, maar maakt ook nieuw publiek warm om kennis te maken met onroerend erfgoed.

De komende legislatuur blijven we daarom nieuwe toepassingen ontwikkelen om erfgoedverhalen te vertellen. In dat kader geven we ook de ‘Erfgoedprokkels’, de lopende reeks brochures rond lokale onroerend erfgoedelementen, een nieuwe moderne en professionele invulling.

Onder meer via onze deelname aan de Open Monumentendag, molendagen en de archeologiedagen blijven we ons patrimonium en onze expertise delen met zowel het brede als het meer gespecialiseerde publiek.

Met de provinciale erfgoedprijs zetten we jaarlijks opvallende projecten in de kijker en besteden daar de nodige aandacht aan.

10.2 Erfgoedsites als onthaalpoorten voor kennis en omgeving

Onze provinciale erfgoedsites zijn toegangspoorten die de Oost-Vlamingen kunnen en zouden moeten aanzetten tot verdere exploratie.

Enerzijds vormen ze een toegangspoort tot het ontsluiten van de kennis over onroerend erfgoed en archeologie, maar evenzeer over erfgoedzorg op zich. Ze spelen dan ook een belangrijke rol in de publiekswerking. We zien voor hen ook een rol weggelegd in het prikkelen van de bezoekers om zélf verder op zoek te gaan naar de eigen wortels of naar verdere kennis, bijvoorbeeld door samenwerking met andere instellingen en/of lokale besturen.

Daarnaast vormen ze ook toegangspoort of startpunt voor de verkenning van de bredere regio, of desgevallend landschapspark, en nemen dan ook een rol op binnen het toeristisch netwerk.

Daarom blijven we ook verder investeren in die erfgoedsites en de provinciale molens.

We werken verder aan de uitbouw van de erfgoedsite Scheepswerven Baasrode onder meer via een nieuw verzamelgebouw en de aanleg van een fietspad voor de verdere ontsluiting. Ook in de andere erfgoedsites investeren we in de buitenaanleg waardoor ook buiten de gebouwen het erfgoedverhaal op boeiende wijze verteld wordt. We integreren onze erfgoedsites bovendien in de omliggende omgeving, bijvoorbeeld via fiets- en wandelroutes met zowel een toeristische als educatieve meerwaarde.

10.3 Provincie Oost-Vlaanderen: topexperten in erfgoedzorg

Het provinciebestuur bouwde de afgelopen jaren een ruime expertise op rond erfgoedzorg. We blijven deze kennis verder uitbouwen en onze expertise ter beschikking stellen zowel binnen de organisatie als naar externe partners.

Exemplarisch is de werking van het Mola dat we verder bestendigen als hét (inter)nationaal expertisecentrum voor de molinologie. Het maalvaardig houden van de Oost-Vlaamse molens is overigens de beste garantie om deze erfgoedreuzen te behouden van verval. Daarom blijven we daarover waken.

Via onze subsidies voor onderhoud en onderzoek van archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed dat waardevol en niet-beschermd is, blijven we eigenaars en initiatiefnemers ondersteunen om op hun beurt zorg te blijven dragen en te investeren in die erfgoedelementen die veelal het beeld van onze omgeving bepalen.

Heel wat eigenaars van onroerend erfgoed doen graag beroep op de experts van Monumentenwacht om – veelal preventief – inspecties te doen en advies te verlenen, teneinde tijdig te kunnen ingrijpen en problemen te vermijden. We versterken deze dienst zodat die ook in de toekomst zijn diensten kan blijven aanbieden.

Met de erfgoeddepots spelen we een belangrijke rol in de bewaring van erfgoedrelicten en zorgen ervoor dat ze ook later kunnen geconsulteerd en onderzocht worden. We zetten onze verantwoordelijkheid hierin verder en zetten de werking en het belang ervan regelmatig in de kijker. We zorgen daarbij voor een goede ontsluiting.

11 Omgaan met een veranderend klimaat. Werken aan duurzame energie

Klimaatverandering is één van de grootste uitdagingen van onze generatie. En die uitdaging wordt ook steeds tastbaarder. De overstromingen in de Denderstreek staan nog in ons geheugen gegrift. Maar ook de langdurige droogte met (binnen)steden als hitte-eilanden en verschaalde akkerlanden in de zomer toont aan dat een ambitieus klimaatbeleid ook in onze provincie heel erg nodig is. We wapenen ons tegen de gevolgen van de klimaatverandering zoals droogte en hitte, wateroverlast en een verlies aan biodiversiteit door resoluut te kiezen voor maatregelen die effectief impact hebben.

Een goed klimaatbeleid stopt niet aan de provinciegrenzen. Alleen als alle actoren aan hetzelfde klimaatzeel trekken, kunnen we samen echt impact hebben. Daarom zetten we maximaal in op samenwerking met Vlaanderen, met de andere provincies, met de steden en gemeenten, maar ook met ondernemers, bedrijven, landbouwers, Oost-Vlaamse gezinnen en andere actoren. Ook op Europees niveau volgen we de laatste evoluties op en kijken we naar mogelijke kruisbestuiving.

We zijn ambitieus en realistisch en hernieuwen ons engagement om - naar analogie met de gemeenten, met Vlaanderen en met Europa - naar een klimaatneutrale provincie te werken tegen 2050. We beseffen dat dit betekent dat we de komende jaren niet op onze lauweren mogen rusten en samen met alle actoren op zoek moeten gaan naar de meest doeltreffende, efficiënte maar ook haalbare maatregelen. We zetten hierbij in op het verminderen van de uitstoot en op duurzame energie, maar hebben ook oog voor adaptatie. Het klimaatactieplan van de Provincie wordt geactualiseerd en we zorgen ervoor dat het Klimaatfonds op eenvoudige en efficiënte manier de doelstellingen van het provinciebestuur kan schragen. We begeleiden lokale besturen om ook lokaal een coherent klimaatbeleid uit te rollen. Doelstelling is een klimaatgezond Oost-Vlaanderen dat klaar is voor de toekomst en waar het fijn en gezond opgroeien is voor alle Oost-Vlamingen.

Met effectieve en collectieve maatregelen willen we de transitie naar de energie van de toekomst - hernieuwbare energie van bij ons - haalbaar en betaalbaar maken voor iedereen. We gaan voluit voor een ambitieus en rechtvaardig klimaatbeleid. Een beleid dat zowel goed is voor de planeet als voor de portemonnee van de Oost-Vlaming. We blijven hierin onze verantwoordelijkheid nemen en bouwen bovendien verder aan onze expertise rond hernieuwbare energie, onder meer op basis van zon, wind en warmte. We delen die expertise maximaal met andere actoren en de Oost-Vlamingen. We zorgen er daarenboven voor om energieproductie, -transport en -overslag een correcte plek te geven in de ruimte via gebiedsgerichte energieplanning.

De renovatiegraad moet omhoog, gebouwen moeten energiezuiniger worden en energie moet in de toekomst 100% duurzaam zijn. De Vlaamse huizen zijn bij de slechtst geïsoleerde woningen van Europa. Met het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen zetten we verder in op klimaatrenovatie daar waar we maximaal complementair zijn met andere bestuursniveaus. We zijn er ons van bewust dat samenwerken met relevante partners zoals bouwprofessionals, lokale besturen en Vlaanderen hiervoor noodzakelijk is.

12 Zorg voor milieu en natuur

De mooiste erfenis die we aan de volgende generatie kunnen geven is een mooie, groene provincie. Provincie Oost-Vlaanderen wil haar verantwoordelijkheid voor meer natuur en meer bos blijven opnemen. Bossen zorgen voor zuurstof, ze bieden een thuis aan bijzondere planten en dieren en zijn een groene speeltuin voor onze kinderen en kleinkinderen. Ze zorgen ervoor dat mensen zich beter voelen, zorgen voor verkoeling en zijn onze bondgenoot in de strijd tegen de klimaatverandering.

Kinderen moeten kunnen spelen en ravotten in het bos, mensen moeten hun hoofd kunnen leegmaken en wandelen in de natuur. Meer natuur en meer bos hebben ontegensprekelijk een positief effect op het welzijn van iedereen. We ijveren voor meer natuur en meer bos en willen die groene ruimte zoveel mogelijk ontsluiten voor de Oost-Vlaming. Waar dat kan stellen we de groene ruimte open, waar het moet beschermen we de natuur om biodiversiteit te garanderen.

We tonen ambitie en willen, samen met onze partner, de komende legislatuur 150 ha nieuw bos aanplanten in Oost-Vlaanderen. We onderzoeken het bestaande grondenpatrimonium van de Provincie en bekijken waar duurzame bebossing mogelijk is. We mikken prioritair op het aanplanten van bos en het creëren van extra natuur daar waar dat een absolute meerwaarde heeft, zoals bij het uitbreiden van bestaande natuur- en bosgebieden, in natuurverbindingsgebieden of langs waterlopen. Dat doen we samen met Bosgroep Oost-Vlaanderen, de steden en gemeenten via het Bosloket, maar ook samen met particulieren via projecten als BOOST en met de Regionale Landschappen.

Door het plaatsen van kleine landschapselementen versterken we de ecologische, klimatologische en landschappelijke waarde van de omgeving. We doen dit in overleg met de open ruimte actoren, in het bijzonder met de landbouwsector en de natuurverenigingen. We hebben ook oog voor de zogenaamde 'veteranenbomen'.

We zetten in op meer biodiversiteit en hebben in het bijzonder oog voor de bescherming van en kansen voor provinciale prioritaire soorten die vandaag bedreigd worden.

In een wereld waar technologie ons dagelijks leven domineert, is de verbinding met natuur ook op jonge leeftijd zeer belangrijk. Daarom zet Provincie Oost-Vlaanderen actief in op natuur- en milieueducatie. Zo willen we kinderen en jongeren op een laagdrempelige en fijne manier leren over ecosystemen en het belang van biodiversiteit, maar willen we ook milieubewustzijn creëren en hen op een kritische manier leren nadenken over de wereld om hen heen. We bekijken verder hoe ook onze recreatiedomeinen hun rol rond milieueducatie verder kunnen opnemen. We hebben hierbij zowel oog voor de schoolse context als voor gezinnen of jeugdbewegingen die op zoek zijn naar een educatieve uitdaging.

Het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek (PCM) was de voorbije jaren een goede en trouwe partner van de lokale besturen voor milieuonderzoek. We zetten verder in op deze expertise en bouwen de dienstverlening op het vlak van beleidsondersteunend milieuonderzoek en advies op maat verder uit. We hebben daarbij oog voor nieuwe tendensen en nieuwe onderzoeksvragen.

De goede samenwerking en het delen van expertise met de lokale besturen bevestigen we opnieuw met een divers aanbod in de Omgevingscontracten. Het ondersteuningsaanbod wordt onderzocht en kan desgewenst geactualiseerd in het Omgevingscontract worden opgenomen.

13 Omgaan met water

We beschermen de Oost-Vlaming nog beter tegen wateroverlast en droogte.

We wensen een ambitieus waterbeleid te voeren waarbij we ons provinciaal grondgebied zoveel mogelijk inrichten en weerbaar maken tegen verstoringen ten gevolge van het klimaat. Dit houdt in dat we zowel de gevolgen van aanhoudende droogte als van wateroverlast maximaal inperken.

We zijn ervan overtuigd dat we als Provincie de geschikte schaal hebben om deze taak op ons te nemen. In samenwerking en met respect voor de bevoegdheden en taken die Vlaams en lokaal zijn. Onze expertise, betrokkenheid en nabijheid zijn hierbij onze grootste troeven.

Ons aanbod aan de lokale besturen om hun waterlopen over te dragen blijft onverminderd gelden.

We beogen ook het landschap van polders en wateringen te hervormen, in samenspraak en in overleg. We opteren om ze samen te voegen tot veel grotere entiteiten met een voldoende schaalgrootte of deze over te dragen naar de Provincie. We doen dit om de aanwezige expertise binnen de polders en wateringen te versterken en om versnippering tegen te gaan. De provincie moet daarbij wel in nauw overleg blijven gaan met de lokale besturen zodat de nabijheid en de lokale kennis gegarandeerd blijft.

We verhogen de investeringen in infrastructuur aan de hand van een op te maken prioriteitenlijst. We zetten op basis van een prioriteringskader in op het op punt zetten van waterbouwkundige infrastructuur, noodzakelijk voor de aanpak van wateroverlast, waterschaarste en verbeterde habitatkwaliteit, zoals pompgemalen (nood en voor peilbeheer) en andere complexen.

De infrastructuur wordt zowel voor het bouwfysische, elektrische als hydraulische gedeelte onderworpen aan een conditiestaatmeting. Ook de infrastructuur van de polderbesturen kan een dergelijke scan bekomen. We verhogen de realisatiegraad en investeren in het vernieuwen en onderhouden van de verouderde pompinfrastructuur.

Ten slotte is het waterrobuust maken van onze provincie van essentieel belang. Daarom zullen we onderzoeken hoe we dit best realiseren naast de lopende initiatieven rond de Denderregio (T.OP Dender). We wensen ook voor de Leiestreek en de regio Gent en Meetjesland met de diverse betrokken partners een gelijkaardig traject op te starten en tot uitvoering te brengen.

We versterken de adviesfunctie inzake waterbeleid bij omgevingsvergunningen, RUP's, rioleringsprojecten, masterplannen of territoriale ontwikkelingsprogramma's. We zetten hierbij in op begeleiding van de aanvragers maar vragen anderzijds een constructieve samenwerking en bieden hiervoor de nodige tools aan. We zijn daarbij meedenkend en oplossingsgericht zo vroeg mogelijk in het traject. We maken werk van vooroverleg.

We gaan voor een data-gedreven waterbeheer en investeren verder in meetinstrumenten, digitale modellen en een real-time meetnet dat we tegen eind van deze legislatuur sluitend maken.

Landschapsinrichtingsprojecten en gebiedsgerichte projecten krijgen onze verdere aandacht. We zetten de bestaande projecten in de Barbierbeek, Maarkebeek en Gondebeek/Molenbeek verder en investeren in territoriale ontwikkelingsprojecten rond waterbeheer die we maximaal met onze eigen projecten verbinden. We zoeken hier naar symbiose met ruimtelijke planning maar hebben ook oog voor klimaatrobuust waterbeleid. We zetten daarom verder in op gemengd gebruik van bufferbekkens om wateroverlast op te vangen als om deze in te zetten bij droogte en dit in overleg met de gebruikers.

14 Een nieuw kompas voor ruimte in Oost-Vlaanderen

Oost-Vlaanderen telt bijna 3 000 km². Die ruimte is schaars en de uitdagingen die we in die schaarse ruimte hebben zijn groot. Het is onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat ook mensen in de toekomst nog plek hebben om kwalitatief te wonen, vrije tijd te beleven en te werken. Dat er nog plaats is om aan landbouw te doen, maar dat ook bedrijven mogelijkheden hebben om hun activiteiten te ontplooiën. Tegelijk moeten we ook werken aan een provincie met ruimte voor natuur en bos, dat is niet enkel goed voor het welzijn van mensen, maar speelt ook een belangrijke rol in de strijd tegen de klimaatverandering en het behoud van onze biodiversiteit. Als beleidsmakers moeten we hier onze verantwoordelijkheid durven nemen. Voor de Oost-Vlaming vandaag, maar ook voor de volgende generaties. Hiermee ondersteunen we de Vlaamse ambitie om tegen 2040 niet langer open ruimte in te nemen.

Het beleidsplan Ruimte: een nieuw kompas voor ruimte in Oost-Vlaanderen

Als een goeie partner wil Oost-Vlaanderen de uitdaging aangaan om de puzzel goed te leggen samen met de lokale besturen en andere partners. Samen met de lokale besturen willen we werken aan een nieuw kompas om het gebruik van ruimte in Oost-Vlaanderen te bewaren, te bewaken en te gebruiken naar de toekomst. Dat kompas moet aan de lokale besturen en andere partners de handvaten geven om op een doordachte manier ruimtelijk aan de slag te gaan op hun grondgebied. We geloven hierbij in een sterk partnerschap met de (boven)lokale besturen, de sectororganisaties en andere partners.

We mogen echter niet blind zijn voor de realiteit. Er zijn enkele uitdagingen waar we samen met alle steden, gemeenten en andere partners voor staan. We wonen met steeds meer mensen op een beperkte oppervlakte en onze bevolking wordt steeds ouder. Er zijn bovendien grote uitdagingen inzake klimaat, we moeten op zoek naar meer duurzame vormen van energie en ook onze waterlopen stoppen niet aan de gemeentegrenzen. Met het provinciebestuur willen we de kop trekken om deze uitdagingen hand in hand met de lokale besturen aan te gaan. Enkel door goeie samenwerking kunnen we de uitdagingen op het vlak van ruimte aanpakken.

Uitdaging 1: Meer mensen op een beperkte oppervlakte

We zijn met steeds meer, worden steeds diverser, worden steeds ouder en steeds meer mensen wonen alleen. Tegen 2040 zouden

we met 5% meer Oost-Vlamingen kunnen zijn. Dat betekent ook dat er in voldoende en betaalbare, toegankelijke, bereikbare en kwaliteitsvolle woningen, in aangename woonplekken moet worden voorzien. Dit kan onder meer door slim te verdichten nabij voorzieningen en op knooppunten van openbaar vervoer en fietsnetwerken. Met de Provincie Oost-Vlaanderen bieden we onze expertise aan om hier op ruimtelijk vlak met de lokale partners een hefboomeffect te creëren.

Uitdaging 2: Economische ontwikkelingen

Oost-Vlaanderen is één van de meest aantrekkelijke economische regio's van het land en van Europa. Onze twee internationale zeehavens spelen hier een rol. Om die koppositie te houden, moeten we bedrijven de ruimte geven om hun activiteiten op een duurzame manier te ontplooiën in onze provincie. Samen met de lokale besturen wil de Provincie mee zoeken naar strategische hefboomen om de economie in Oost-Vlaanderen te valoriseren. In dit kader werken we bijvoorbeeld aan een visie rond de reconversie van bestaande bedrijventerreinen en een visie op watergebonden bedrijvigheid. De ontwikkelbare bedrijventerreinen worden zo optimaal mogelijk ingezet, onder meer door te streven naar synergie en clustering van bedrijven.

Uitdaging 3: Klimaat, water en open ruimte

Ons weer wordt minder voorspelbaar en ons klimaat maakt bokkesprongen. Dat kan zeer zware gevolgen hebben. Denk maar aan de overstromingen in Geraardsbergen of de droogte waar onze landbouwers enkele zomers geleden mee geconfronteerd werden. Droogte, wateroverlast en andere klimaatuitdagingen stoppen niet aan de gemeente- of perceelsgrenzen.

Door klimaatrobuust te plannen, willen we alvast trachten een stuk om te gaan met die klimaatuitdagingen. Daarom moeten we ook binnen de bebouwde ruimte oog hebben voor water en groen, bijvoorbeeld met de keuze voor hemelwaterneutrale projecten. Bovendien moeten we blijven zoeken naar meer ruimte voor bos, natuur, water en grasland. Dat zorgt niet alleen voor verkoeling en biodiversiteit, maar ook voor welzijn bij de Oost-Vlaming. Het is daarom dat we inzetten op meer natuur en bos, die bestaande groenstructuren kunnen verbinden of aansluiten op de groenblauwe netwerken binnen onze provincie.

De transitie naar duurzame energie is eveneens een belangrijke voorwaarde om de klimaatuitdaging aan te gaan. Ook dat heeft een ruimtelijk effect. Als Provincie zetten we in op collectieve systemen van betaalbare, hernieuwbare energie. We zetten onze kennis

verder in om de energietransitie ruimtelijk te begeleiden en te faciliteren in functie van onze energiezekerheid. Zo geven we ruimte aan innoverende initiatieven en lopen we voorop in Europa.

Ook mobiliteit heeft een impact op onze ruimte. We blijven hier als Provincie onze voortrekkersrol spelen en zetten mee in op het verduurzamen van onze mobiliteit.

Met een doordacht ruimtelijk beleid proberen we zo onze provincie en alle Oost-Vlaamse gemeenten weerbaarder te maken in een uitdagend klimaatverhaal en zetten we in op meer betaalbare, duurzame energie, de omgang met water, meer natuur en een duurzaam mobiliteitsbeleid. Doel is een klimaatgezond Oost-Vlaanderen in 2050. We tonen ons hierbij als betrouwbare partner die de nodige expertise in huis heeft om de lokale besturen te helpen met hun ruimtelijke vraagstukken, gangmaker kan zijn en duidelijke antwoorden biedt op de belangrijkste, gezamenlijke uitdagingen.

Uitdaging 4: Voedselstrategie

In de toekomst willen we in onze provincie landbouw, voedselzekerheid, lokale productie en een gegarandeerde toekomst voor het Oost-Vlaamse voedselsysteem verzekeren. Met het oog op meer gezonde voeding van eigen bodem, wordt duurzame productieruimte in het kader van de Oost-Vlaamse voedselstrategie voorzien. Dit verkort de keten, en verhoogt de zelfstandigheid in onze voedselvoorziening.

Kortom, een nieuw ruimtelijk kompas met provinciale accenten.

Met dit nieuw kompas voor ruimte in Oost-Vlaanderen in de hand en duidelijke afgelijnde gezamenlijke uitdagingen willen we schouder aan schouder met de steden en gemeenten en met alle betrokken partners antwoorden bieden op het ruimtevraagstuk. We delen hierbij onze expertise en nemen onze adviserende rol op. Zoals de decreetgever ons voorschrijft maken we tegen 2028 een nieuw kompas op, een beleidsplan ruimte. Participatie staat hierbij centraal. Daarin buigen we ons over de bovenlokale ruimtelijke uitdagingen en geven als bruggenbouwer de gemeenten en betrokken partners de nodige handvaten om te werken aan hun eigen ruimtelijk beleid. Het lokale ruimte- en vergunningenbeleid komt in eerste instantie nog steeds de lokale besturen toe.

Met decretaal bepaalde opdrachten onze verantwoordelijkheid opnemen

De ruimtelijke taak van de Provincie vindt zijn vertaling in diverse ruimtelijke planningsopdrachten. De Provincie vervult daarin een waaier aan rollen, als expert, als adviseur, als trekker of als bruggenbouwer. Zo zorgt de Provincie voor een concrete, lokale vertaalslag van gebiedsgericht ruimtelijk beleid. Als Provincie focussen we ons in de eerste plaats op die decretale opdrachten.

Door visieontwikkeling en opmaak van Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (PRUP's) voor de Oost-Vlaamse kleinstedelijke gebieden (vb. afbakeningsproces Geraardsbergen) en Specifieke en Bijzondere Economische Knooppunten (vb. PRUP Ruien Centraal), maar ook voor specifieke bovenlokale thema's (vb. recreatiepool Donk Berlare, energie-hub 'Warm Dendermonde', en multifunctionele oefensite Westakkers). We nemen ook nieuwe planinitiatieven en ontwikkelen nieuwe visies (vb. watergebonden bedrijvigheid), dit steeds in nauwe samenwerking met de (boven)lokale besturen en andere partners.

Ook met onze eigen provinciale domeinen en sites gaan we ruimtelijk aan de slag. We ontwikkelen structuurvisies en masterplannen om onze provinciale ruimte klaar te maken voor de toekomst. We werken daarbij steeds nauw samen met de (boven)lokale besturen en andere betrokken actoren, zoals de landschapsparken (Vlaamse Ardennen en Zwinstreek) en het Nationaal Park Scheldevallei.

Oost-Vlaanderen staat natuurlijk ook ruimtelijk niet stil. We blijven daarom bereid onze rol op te nemen in nieuwe bovenlokale uitdagingen met een sterke ruimtelijke invalshoek en impact, zoals bijvoorbeeld ruimtelijke planning van de ondergrond, onze expertise te versterken en te blijven inspelen op de vragen van onze partners in het beleid.

15 Robuuste vergunningen

De Provincie is een betrouwbare en voorspelbare partner in het vergunningenbeleid. We versterken de rechtszekerheid voor wie wil ondernemen en bouwen.

We zoeken hier steeds maximaal naar een klantgerichte benadering en zetten volop in op vooroverleg. Constructief partnerschap is hierbij steeds een uitgangspunt.

Het provinciale vergunningentraject wordt geëvalueerd en bijgestuurd met onze provinciale diensten, lokale besturen, hogere overheden, begeleiders, aanvragers, professionals en experts om het nog efficiënter te maken.

We willen graag actief betrokken worden bij aanpassing van reglementering en nemen graag die adviesverlenende functie naar de decreetgever op.

We onderbouwen de motivering nog beter door ze voldoende af te stemmen met rechtspraak en rechtsleer. We nemen intern een aantal beheersmaatregelen om maximaal te anticiperen op juridische ontwikkelingen en voeren hier een proactief beleid, dit om zoveel mogelijk robuuste vergunningen af te leveren.

We zetten de ingeslagen weg inzake rapportering over de omgevingsvergunningen verder.

We investeren in kennis rond wetgeving, rechtspraak en rechtsleer en goede praktijken, professionaliseren interne kennisuitwisseling en delen deze met de lokale besturen. We zorgen er ook voor dat de kennis aanwezig blijft en kan gedeeld worden. We vragen aan de lokale besturen om het devolutief karakter van het beroep te erkennen.

We ondernemen maximale inspanningen om zoveel als mogelijk tot een integrale benadering van de dossiers te komen en werken hiervoor desnoods alternatieve werkprocedures uit. Dit vergt echter ook inspanningen van de adviesverlenende instanties om tijdig hun adviezen uit te brengen. Indien niet, wijzen we hen hierop.

16 Oost-Vlaanderen in beweging door betere mobiliteit

Provincie Oost-Vlaanderen wil haar koplopospositie behouden in mobiliteit en fietsen. Hiermee ondersteunen en sturen we niet alleen een maatschappelijke trend waarbij fietsen sterk is toegenomen, maar zorgen we ook voor meer verkeersveiligheid, een grotere verkeersleefbaarheid, minder files, een groter fietscomfort, een beter klimaat, een betaalbare mobiliteit en goede gezondheid.

Dit doen we door ons te concentreren op de essentie van fietsmobiliteit: het stimuleren van een fietsreflex via gerichte investeringen in fietssnelwegen en het Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk (BFF). Door onze middelen strategisch te heroriënteren, creëren we maximale impact op het gebied van mobiliteit en leefbaarheid.

Zo heroriënteren we de middelen die eerder werden ingezet voor het Lokaal Functioneel Fietsroutenetwerk (LFF). Oost-Vlaanderen was de enige Provincie die nog substantiële financiering voorzag voor de uitbouw van dit netwerk. We kiezen er nu voor om deze middelen in te zetten voor het versneld ontwikkelen van het BFF en de fietssnelwegen. Hierdoor kunnen we onze investeringen richten op de trajecten die de grootste impact hebben op duurzame mobiliteit en het verminderen van verkeersdrukke. Daarnaast zetten we in op de linken die het BFF en de fietssnelwegen versterken, zodat deze netwerken optimaal benut worden. We trachten ook drukbezochte plekken in onze provincie te ontsluiten via de fiets.

Veiligheid blijft een absolute prioriteit. We investeren in betere verlichting, bewegwijzering en duidelijke wegmarkeringen op onze fietsroutes. Deze maatregelen verhogen niet alleen het gebruiksgemak, maar ook de veiligheid voor fietsers, wat essentieel is om meer mensen te overtuigen de fiets te gebruiken voor hun woon-werk- en woon-schoolverkeer.

Ons fietsbeleid wordt steeds meer data-gedreven. Fietstelpalen blijven een waardevolle bron van informatie en helpen ons om gerichte beslissingen te nemen. Door deze data slim in te zetten, kunnen we knelpunten aanpakken en onze fietsinfrastructuur verder verbeteren.

We blijven ook trage wegen ondersteunen. Tegelijkertijd streven we naar een optimale samenwerking met andere diensten. Zo voorkomen we dubbel werk en zetten we onze middelen efficiënt in. Waar mogelijk integreren we trage wegen in ons mobiliteitsbeleid, zodat ze zowel functionele als recreatieve meerwaarde bieden.

De Testkaravaan, een initiatief om duurzaam woon-werkverkeer te stimuleren, richten we specifiek op grote bedrijven, lokale overheden en scholen. Door deze focus te leggen, creëren we een grotere impact en bevorderen we een brede fietsreflex op de plaatsen waar dit het meest nodig is.

We stappen verder af van ad hoc mobiliteitssubsidies. In plaats daarvan voeren we een duidelijk reglement in, zodat onze keuzes objectief en transparant worden. Dit nieuwe systeem zorgt ervoor dat middelen efficiënt worden ingezet voor projecten die daadwerkelijk bijdragen aan onze mobiliteitsdoelstellingen.

Tot slot doen we een oproep aan de Vlaamse Regering om, in lijn met het Vlaams Regeerakkoord, de middelen van het Fietsfonds beter te laten aansluiten op het tempo van lokale investeringen. Daarnaast vragen we Vlaanderen om extra inspanningen te leveren zodat het gelijke tred houdt met de investeringen van de Provincie Oost-Vlaanderen.

Met deze hernieuwde focus willen we een duidelijke en duurzame bijdrage leveren aan de mobiliteit in Oost-Vlaanderen. Door strategische investeringen in fietssnelwegen en het BFF zorgen we voor structurele oplossingen die files verminderen, veiligheid vergroten en inwoners motiveren om voor de fiets te kiezen. Dit sluit naadloos aan bij onze ambitie om van Oost-Vlaanderen een provincie te maken die veilig, gezond en toekomstgericht inzet op mobiliteit.

17 Erediensten en vrijzinnigen

De Provincies zijn niet langer bevoegd voor persoonsgebonden materies. Toch blijven zij verplicht om de erkende geloofsgemeenschappen en niet-confessionele levensbeschouwingen te financieren. Dat is niet logisch. Het provinciebestuur dringt er bij de federale en de Vlaamse overheid dan ook op aan om de regelgeving hieromtrent aan te passen en deze bevoegdheid aan de Provincies te onttrekken.

We vinden dat de overheid geloofsgemeenschappen en niet-confessionele levensbeschouwingen op dezelfde manier moet behandelen en dat de bevoegdheid tot erkenning en financiering dus best bij één en dezelfde overheid moet ondergebracht worden. Het is niet eerlijk dat verschillende levensbeschouwingen op andere wijze behandeld worden.

In het kader van de adviesprocedure voor nieuwe erkenningsdossiers zien we er strikt op toe dat de dossiers aan alle erkenningscriteria voldoen. Erkenningsdossiers die niet aan deze criteria voldoen krijgen vanzelfsprekend geen positief advies.

18 Uitleendienst

Het uitlenen van materiaal ziet het provinciebestuur als een dienstverlening richting lokale besturen en verenigingen en organisatoren die met vrijwilligers werken.

We zetten deze dienstverlening verder, zowel intern als extern, en optimaliseren en rationaliseren waar mogelijk en noodzakelijk. We bevragen daarvoor de klanten. We zoeken verder naar modernere ophaal- en afhaaltechnieken en digitalisering.

19 Een strakke en efficiënte interne organisatie

19.1 Personeel

Onze medewerkers vormen de ruggengraat van het provinciebestuur. Ook in de toekomst willen we een aantrekkelijke werkgever blijven met medewerkers die zich ten dienste stellen van het algemeen belang, die ten dienste staan van de Oost-Vlaming. Om die dienstverlening nog beter te kunnen uitvoeren, maken we evenwel scherpe keuzes.

Klantvriendelijkheid blijft uiteraard centraal in onze werking, net als transparantie in de informatieverstrekking.

Het personeelsbestand wordt tegen het einde van de legislatuur verminderd. Bij functies die openstaan zal objectief beoordeeld worden of het nog opportuun is om deze in te vullen.

Ook bij pensionering of bij vertrek uit de organisatie wordt het personeelslid niet zonder meer vervangen. Eventueel kunnen openstaande functies ook opgevuld worden door verschuivingen van personeel met taken die niet langer aansluiten bij de provinciale ambities.

We focussen hierbij op de kerntaken: specifiek bouwen we persoonsgebonden aangelegenheden af. Ook door een grondige revisie van de subsidies zorgen we voor minder administratieve werklast en een betere efficiëntie qua personeelsinzet.

Zo bekomen we een slanker en efficiënter bestuur waarbij er telkens wordt gezocht naar interne oplossingen voor betrokken medewerkers, zonder naakte ontslagen.

We behoeden ons voor het veelvuldig inzetten van consultancy. Bij de start van nieuwe dienstoverschrijdende projecten wordt grondig bekeken of de tijdsbesteding van betrokken personeelsleden geen nadelige situatie creëert op de eigen dienst. Het is niet de bedoeling dat hiaten opgevuld worden met de inzet van dure consultants.

We streven naar één eenvormig personeelsstatuut voor alle medewerkers. Daarom stoppen we met statutaire aanstellingen zodat we evolueren naar een eenvormige rechtspositieregeling.

Onze hogere functies dragen heel wat verantwoordelijkheid. Dat vraagt ook een goede wisselwerking met het politieke niveau. Naar analogie met het Vlaamse niveau dienen de hogere kaders daarom een doorgedreven evaluatie te doorlopen. In onze rechtspositieregeling is de mogelijkheid voorzien om voor hogere functies met mandaatfuncties te werken. Voor nieuwe aanstellingen wordt voortaan deze regeling gehanteerd.

We werken aan een goede afstemming tussen collega's op de werkvloer. Dat vraagt ook een regelmatige aanwezigheid op kantoor. Daarom wordt de huidige telewerkregeling herbekeken.

Het huidig en goed functionerend sociaal overlegmodel blijft zeer belangrijk om een gezonde balans te waarborgen tussen de belangen van werknemers en werkgever.

Net zoals het reeds opgestarte fietsleaseplan, kunnen andere extralegale voordelen onderzocht worden.

We leggen de nadruk op een duurzaam HR-beleid waarbij we beschikken over kwalitatieve en kwantitatieve data, gevisualiseerd in HR-dashboards.

Als werkgever zorgen we voor een inclusief aanwervingsbeleid: de beste kandidaat krijgt steevast de voorkeur, onafhankelijk van afkomst, gaardheid en/of beperkingen. We zorgen voor de nodige ondersteuning zodat iedereen zijn taken ten volle kan uitvoeren.

19.2 Welzijn op het werk

De Provincie kan rekenen op fantastische medewerkers op alle niveaus. We dragen zorg voor de medewerkers. Het welzijn van al ons personeel dragen we een zeer warm hart toe.

We streven naar een continue verbetering en bijsturing in samenspraak met het personeel. We hebben hierbij ook oog voor duurzaamheid en verhogen het ecologisch bewustzijn.

We hanteren overal en voor éénieder een preventief welzijnsbeleid. Beleidsmaatregelen die een invloed kunnen hebben op het welzijn worden hierop voorafgaandelijk getoetst. We hanteren een open welzijnscultuur.

Gezond leven, ergonomie en veiligheid op de werkvloer is een blijvend aandachtspunt. Daarnaast voorzien we in nodige hulp en ondersteuning voor wie het moeilijk heeft. Ook in het leidinggevend traject wordt hieraan voldoende aandacht geschonken.

19.3 Juridische aangelegenheden en bestuurszaken

De dienst Juridische Aangelegenheden & Bestuurszaken moet voorzien in kwalitatief juridisch advies aan administratie en deputatie en zorgt eveneens voor ondersteuning bij lopende procedures voor de verscheidene rechtbanken en hoven.

19.4 Strategie en organisatiebeheersing

Er wordt een gerichte strategie en langetermijnvisie gehanteerd waarbij de PRO-werven kunnen dienen als inspiratiebron.

De dienst Strategie & Organizebeheersing faciliteert organisatiebrede projecten en veranderingstrajecten zoals bijvoorbeeld de uitwerking van een nieuw generiek kader voor subsidies.

Om de werking te optimaliseren zal op initiatief van de deputatie een interne audit worden uitgevoerd door een onafhankelijke auditor die rechtstreeks onder de deputatie valt. We ondersteunen alle entiteiten in hun evaluatiecultuur.

Ook dient te worden onderzocht waar efficiëntiewinsten geboekt kunnen worden door het samenvoegen van verwante diensten om op die manier schaalvoordelen te bekomen.

19.5 Communicatie en marketing

We maken van Oost-Vlaanderen een sterk merk met een sterker bereik van onze tevreden bezoekers en gebruikers. Het provinciebestuur levert immers schitterend werk voor de Oost-Vlamingen en onze lokale besturen. We mogen hier terecht veel trotser op zijn en dit dan ook veel meer en beter uitdragen.

De interne en externe communicatie, werkgeversprofieling en marketing worden maximaal gericht op het merk van de Provincie Oost-Vlaanderen, zowel als werkgever, dienstverlener als beleidsmaker. Initiatieven en resultaten van onze werking zullen prominenter via gerichte en moderne media-initiatieven en/of persberichten aan de Oost-Vlaming worden meegedeeld.

De absolute focus, naast de aangehouden professionele inhoudelijke content, wordt hierop gericht. Hiertoe richten we onze communicatie op verschillende doelgroepen zoals steden en gemeenten, andere bovenlokale overheden, het georganiseerde middenveld, ondernemingen en alle Oost-Vlamingen via een intern te ontwikkelen en in te voeren merkpaspoort. Een geüniformeerde huisstijl is daarbij vanzelfsprekend.

Dit geldt eveneens voor de aan de Provincie gelieerde verzelfstandigde agentschappen. In de benaming en omschrijving van nieuwe projecten en initiatieven dient de naam en de betrokkenheid van de Provincie Oost-Vlaanderen ontegensprekelijk herkenbaar te zijn.

Digitaal is het heden en blijft de toekomst. Daarom worden de huidige website en de onlinestrategie van de Provincie Oost-Vlaanderen geëvalueerd en waar nodig bij- of aangepast. Hetzelfde geldt voor een update van de huidige corporate website.

Gezien het belang van het provinciebestuur voor ecologisch verantwoorde keuzes wordt de communicatie en marketing via een papieren drager tot het absolute, noodzakelijke minimum herleid. En dit over alle provinciale diensten heen. Dit betekent dat het Magazine Oost enkel nog in papieren vorm zal verspreid worden aan wie hier expliciet om vraagt.

We zetten verder in op onze samenwerking met de Oost-Vlaamse regionale zenders en brengen nieuws vanuit zowel de provincieraad als de deputatie.

De Provincie Oost-Vlaanderen zet via de dienst Marketing & Communicatie verder in op aanwezigheid en communicatie via sociale media, maar gericht op deze sociale media die het grootste populaire bereik genereren.

In onze recreatiedomeinen, op onze erfgoed sites, op onze fietspaden, in onze bossen, in ons plattelandscentrum, in ons Provinciehuis en via onze vele diensten bereiken we dagelijks bijzonder veel tevreden bezoekers en gebruikers. We werken een strategie uit om deze bezoekers en gebruikers blijvend te bereiken en te betrekken via digitale middelen.

19.6 Patrimonium

Het clusteren van onze provinciale diensten onder één dak in de nieuwe gebouwen van de Leopoldskazerne heeft onmiskenbaar een positief effect gehad op de efficiënte en effectieve werking van de diensten en de dienstverlening naar de Oost-Vlaming. We werken graag op dit elan verder en bekijken hoe we tot nog meer synergie kunnen komen tussen bepaalde diensten.

Oost-Vlaanderen wil haar voorbeeldrol voor andere lokale besturen als goede werkgever en naar moderne en efficiënte dienstverlening voor de Oost-Vlaming in een moderne setting toe ten volle spelen. We investeren op een doordachte manier verder in onze gebouwen en geven daarbij voorrang aan noodzakelijke en prioritaire aanpassingen.

In het kader van de duurzaamheid van ons patrimonium leggen we voor onszelf de lat hoog en streven we naar klimaatneutraliteit van onze gebouwen. We blijven streven naar de uitvoering van het goedgekeurde Energietraject 2050. Bij de renovatie van het patrimonium of de bouw van nieuwe projecten staan duurzaamheid, toegankelijkheid en een goede ontsluiting centraal.

We bekijken ons provinciaal patrimonium met een open blik en proberen daarbij te streven naar mogelijke efficiëntiewinsten. We bekijken daarbij welk deel van het patrimonium we kunnen afstoten, maar we bekijken bijvoorbeeld ook de mogelijkheden om gebouwen of locaties voor meerdere doeleinden te gebruiken of mede ten dienste te stellen voor andere gebruikers. Zo kan een sporthal of polyvalente ruimte van een schoolgebouw na de schooluren gebruikt worden door een lokale sport- of jeugdvereniging, kunnen onze erfgoedcentra hun deuren openzetten voor culturele verenigingen uit de buurt voor vergaderingen of activiteiten of

kunnen provinciale gebouwen als uitvalsbasis dienen voor toeristische organisaties. Zo proberen we bijkomend een meerwaarde te creëren voor de Oost-Vlaming.

Grondaankopen zijn gefocust op de kerntaken, en zijn een instrument in de realisatie van het provinciaal beleid.

1.7 ICT

Als modern bedrijf is Provincie Oost-Vlaanderen afhankelijk van een goede, veilige en betrouwbare informatievoorziening. Net zoals in andere grote organisaties staat ook Provincie Oost-Vlaanderen in haar werking voor grote uitdagingen op het vlak van ICT en dataveiligheid. Om de dienstverlening van de Provincie te optimaliseren is een goede werking van onze ICT-infrastructuur cruciaal. We streven naar een goede, moderne dienstverlening naar onze interne diensten en aanverwante organisaties toe gestoeld op digitalisering, veiligheid en efficiëntie. We delen kennis, werken samen en dagen onze diensten uit om de (processen en de efficiëntie van de) bestaande dienstverlening te herdenken in functie van een verdere digitalisering.

Als lokaal bestuur gaat de Provincie om met gevoelige data van de Oost-Vlaming. Het is cruciaal dat we op een veilige en doordachte manier omgaan met die informatie. Efficiënt en veilig databeheer en datahygiëne zijn hierbij sleutelwoorden. We zetten maximaal in op het delen en uitwisselen van expertise hierover met andere lokale besturen en organisaties. We blijven onze personeelsleden vormen en informeren in het kader van het veilig omgaan met informatie en data.

De digitalisering staat niet stil. Ook de komende jaren houden we nieuwe evoluties en vernieuwende initiatieven nauw in het oog en blijven we onze informatie- en communicatietechnologieën verder versterken.

